

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 78/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jurajom Gavalcom, advokátom, Piešťanská 3, Trnava, proti postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3To/160/2019 a jeho uzneseniu z 11. augusta 2020 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 87/2022 a jeho uzneseniu zo 16. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. decembra 2023 a doplnenou 9. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3To/160/2019 a jeho uznesením z 11. augusta 2020 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 87/2022 a jeho uznesením zo 16. augusta 2023. Sťažovateľ sa domáha zrušenia napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu, vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 6 T/44/2019 z 23. septembra 2019 odsúdený pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 21 ods. 1 písm. d), § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona na vymedzenom skutkovom základe na trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov.

3. Napadnutým uznesením z 11. augusta 2020 krajský súd zamietol odvolanie sťažovateľa proti predmetnému rozsudku okresného súdu.

4. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavnú sťažnosť, ktorú ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 579/2020-10 z 15. decembra 2020 odmietol s odôvodnením, že sťažovateľ nevyčerpal účinný právny prostriedok na ochranu svojich základných práv a slobôd, a to dovolanie, ktoré sťažovateľ „nepodával, pretože dovolací súd sa nemôže zaoberať skutkovými námietkami...“.

5. Následne preto sťažovateľ podal dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i), g) Trestného poriadku, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením zo 16. augusta 2023 odmietol, pričom sa zhodol s právnym posúdením krajského súdu a skutkovými námietkami sa nezaoberal.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu. Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkami, preto je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné a ústavne neakceptovateľné. Namieta tiež právne posúdenie skutku vo svojej trestnej veci.

7. Podľa sťažovateľa krajský súd zámerne obchádzal jeho obranu, nijako sa s ňou nevysporiadal, pričom len selektívne vyberal a zohľadňoval dôkazy, ktoré preukazovali vinu sťažovateľa. Dôkazy, ktoré však vinu sťažovateľa vyvracali, nezohľadnil.

8. Sťažovateľ poukazuje na to, že najvyšší súd dovolanie odmietol s poukazom na to, že skutkový stav hodnotí len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého je sťažovateľ uznaný za vinného, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, s čím sa najvyšší súd stotožnil, a inak sa skutkovými okolnosťami nezaoberal. V tejto ústavnej sťažnosti preto sťažovateľ uviedol „len skutočnosti, ktorými sa dovolací súd zaoberať zo zákona nemôže.“.

9. Sťažovateľ namieta, že v trestnom konaní nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek logických pochybností preukázané, že dal obžalovanému [REDAKOVANÉ] ml. práve tie rastliny, ktoré boli predmetom trestného konania. Rastliny z rodu Cannabis v počte 8 ks mali byť zasadené ako sadenice vo výške 10 až 15 cm niekedy v mesiaci máj 2018 a do 12. septembra 2018 narástli podľa poradia v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku do výšky 1 m, 0,3 m, 1,7 m, 0,2 m, 0,2 m, 1 m, 0,75 m a 0,8 m. Koncentrácia THC v uvedených rastlinách podľa uvedeného poradia bola znaleckým posudkom z 26. októbra 2018 zistená v pomeroch 2,2 %, 1,7 %, 12,5 %, 7 %, 3,4 %, 1 %, 3,3 %, 6,3 % hmotnostných, čo je súčasťou skutkovej vety rozsudku okresného súdu.

10. Rozptyl veľkosti rastlín a rozptyl zistenej koncentrácie THC nedovoľuje na základe zisteného skutkového stavu urobiť bez ďalšieho dokazovania (znaleckým posudkom alebo odborným vyjadrením) záver (len na základe laického posúdenia súdom), že ide o rastliny, ktoré boli zasadené v máji 2018 a vyrástli zo sadeníc vo výške 10 cm.

11. Uvedenú skutočnosť sťažovateľ namietal, pričom krajský súd v reakcii na túto námietku poukázal na výpoveď znalca z odboru prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz, odvetvia kriminalistickej toxikológie, ktorý na hlavnom pojednávaní 19. augusta 2019 uviedol

na otázku prokurátora, že ak sa dve rastliny zasadia v rovnaký deň a dávajú sa im odlišné podmienky, môžu byť v odlišnom štádiu rastu, ale vek majú rovnaký. Sťažovateľ namieta, že z tejto výpovede znalca si krajský súd vybral len to, „čo sa hodilo do vopred zvolenej skutkovej verzie súdom, pretože znalec na tomto hlavnom pojednávaní uviedol predovšetkým to, že nie je botanik a toto patrí do tejto oblasti. Zároveň zo svojho pohľadu odbornosti uviedol že niektoré rastliny majú výrazne rozdielnu koncentráciu THC, a preto ide o rôzne štádia rastu.“. Bez skúmania znalcom z príslušného odboru (botanika) nemožno prijať záver, že rastliny boli pestované v odlišných podmienkach, a preto majú odlišnú veľkosť i koncentráciu THC. Ide pritom o takú zásadnú otázku, od ktorej závisí rozhodnutie o vine sťažovateľa, že tento postup nemožno akceptovať. Ide o vyslovenie záveru bez náležitého dokazovania a iba na základe domnienky. Takýto záver možno urobiť len na podklade odborných vedomostí vyjadrených v znaleckom posudku alebo odbornom vyjadrení.

12. Z vykonaného dokazovania pritom vyplývajú skutočnosti, ktoré podporujú argumentáciu sťažovateľa, keďže obžalovaný ██████ ml. na hlavnom pojednávaní 12. júna 2019 uviedol, že otec rastlinám nevenoval žiadnu špeciálnu pozornosť a ani on sám rastliny nehnojil, boli zasadené vo vinohrade, kde je pôda v dobrom stave, lebo sa prihnojuje. Prečo boli také rozdielne, nikto nevysvetlil s poukazom na objektívne preskúmateľný dôkaz vykonaný procesným spôsobom.

13. Sťažovateľ následne namieta, že spôsob určenia rozsahu činu, t. j. priamo právna kvalifikácia, je nepreskúmateľný. Krajský súd na túto námietku reagoval (s. 21 napadnutého uznesenia), keď uviedol, že trestným je konanie, ktorým páchatel' zadovážil omamnú látku pre iného, a to bez ohľadu na to, ako sa s takouto látkou po vypestovaní naloží. Napriek tomuto vychádza krajský súd pri posúdení viny sťažovateľa z toho, ako sa so zadováženou látkou naložilo, pretože sťažovateľ mal zadovážiť planty rastlín, čo necharakterizuje väčší rozsah činu podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona. Ďalej uvádza: „Súdna prax neposudzuje prípady zaistenia rastlín z rodu Cannabis v určitom vývojovom štádiu (napr. planty), ako pokus alebo prípravu (ani ako pomoc) na obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 a napr. ods. 4 Tr. zák., pretože by išlo o zavinenie k budúcej síce možnej, ale neistej udalosti, rozširovanie podmienok trestnosti je zakázané.“

14. Ak sťažovateľ dal obžalovanému ██████ ml. rastliny rodu Cannabis, dopustil sa už v okamihu ich zadováženia a odovzdania zločinu podľa § 172 Trestného zákona v rozsahu, v akom rastliny odovzdal obžalovanému ██████ ml., čo ale rozhodne vo väčšom rozsahu nebolo. Uvedené potvrdzuje aj krajský súd, hoci zároveň tvrdí aj niečo iné, čo predstavuje porušenie označených práv, keďže krajský súd rozhodol celkom inak, ako sa v súdnej praxi bežne rozhoduje, a v jeho odôvodnení sú logické závažné rozpory. Odvodzovať rozsah činu zo záveru, že si sťažovateľ mal žiadať najmenej 1 kg z výsledného produktu, nie je možné, pretože k odovzdaniu 1 kg marihuany sťažovateľovi „nedošlo a nikdy nemuselo dôjsť, sťažovateľ bol uznaný vinným na základe udalosti, ktorá nevznikla, je neisté, či by vôbec vznikla, pričom súdna prax toto rešpektuje (to by sa mohol urobiť záver o rozsahu aj 2 kg, 3 kg a podobne). Zo skutkovej vety rozsudku nie je pritom vôbec jasné, z akého množstva ustálil súd väčší rozsah, v ktorom mal byť čin spáchaný, či súd naozaj vychádzal z množstva 1 kg alebo z iného množstva.“. Skutková veta rozsudku musí byť v tomto smere jednoznačná, pričom touto skutočnosťou sa nezaoberal ani najvyšší súd ako dovolací súd. Doteraz neexistuje žiadne rozhodnutie súdu v Slovenskej republike, „ktoré by k danej otázke v obdobnom prípade zaujalo stanovisko použité odvolacím súdom, teda odvodilo by vinu nie zo zadovážených rastlín, ale z toho, čo z nich neskôr vzniklo.“

15. Argumentáciu v ústavnej sťažnosti podanej prostredníctvom právneho zástupcu doplnil sám sťažovateľ v podaní doručenom ústavnému súdu 9. februára 2024. Sťažovateľ osobitne v rozsahu skutkových námietok opakovane uviedol rovnaké námietky ako v ústavnej sťažnosti podanej prostredníctvom právneho zástupcu. Sťažovateľ zdôraznil, že bolo povinnosťou súdov nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru botaniky aj bez návrhu strán.

16. K námietke nesprávneho právneho posúdenia sťažovateľ uviedol, že z hľadiska rozsahu činu malo byť posúdené vývojové štádium rastlín v čase, keď ich odovzdal spoluobžalovanému, a nie ich neskoršie vývojové štádium v čase zaistenia. Sťažovateľ nemôže niesť zodpovednosť za konanie páchatel'a, ktorý svojím konaním (pestovaním) spôsobil, že napokon rastliny obsahovali účinnú látku a stali sa tak drogou.

17. Sťažovateľ napokon poukazuje na to, že okresný súd prijal vyhlásenie o vine ■■■■■ ml., dokazovanie o jeho vine preto nevykonal, vykonal dokazovanie len pre účely uloženia trestu. Okresný súd ani nepoukázal na to, že sťažovateľova vina nebola dosiaľ zákonným spôsobom preukázaná. Okresný súd týmto prejedikoval sťažovateľovu vinu. Následne v spoločnom konaní a spoločným rozsudkom rozhodol o sťažovateľovi a spoluobžalovaných, pričom je zjavné, že okresný súd nemohol inak rozhodnúť, len uznať aj sťažovateľa za vinného. Okresný súd mal vyčleniť na samostatné konanie rozhodovanie o sťažovateľovi a ■■■■■ st. Tento postup je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-709/18 z 28. mája 2020 vydaným proti Slovenskej republike. Došlo tiež k porušeniu čl. 3 a čl. 4 smernice EP a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní a tiež čl. 47 ods. 2 a čl. 48 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). V čase rozhodovania krajského súdu tento mal mať vedomosť o rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie a mal na to prihliadnuť aj bez výslovného odkazu strán. Obdobne toto pochybenie mal napraviť aj najvyšší súd, „čo mohol urobiť aj bez nášho poukázania na dané rozhodnutie Súdneho dvora riadiac sa zásadou, že súd pozná zákon toto nie je nutné dokazovať. (podobne rozsudok ESLP vo veci Mucha vs. Slovenská republika) táto moja vec mala byť spoločne s ■■■■■ st. vyčlenená na samostatné konanie.“.

18. Obdobne nemožno vychádzať z tvrdenia spoluobžalovaných, podľa ktorého mal sťažovateľ žiadať 1 kg sušiny po vypestovaní plánt. Išlo zjavne o snahu ■■■■■ ml. dosiahnuť nižší trest, resp. aj o snahu dosiahnuť oslobodenie ■■■■■ st. Uvedené skutočnosti mali konajúce súdy zohľadniť – ako sa to obdobne robí pri výpovediach kajúcnikov (Adamčo proti Slovenskej republike). Napokon aj sám prokurátor uviedol, že spoluobžalovaní postupne menili svoje výpovede podľa toho, ako to vyhovovalo im. Tieto výpovede mali byť vyhodnotené ako nedôveryhodné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

19. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu. Sťažovateľ namieta nesprávne ustálenie rozhodujúcich skutkových okolností, ako aj nesprávne právne posúdenie skutku, za ktorý bol odsúdený.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

20. Podľa § 55 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania je neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

21. Predmetom ústavnej sťažnosti v tejto časti je námietka sťažovateľa o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý prechádzal jeho vydaniu. Sťažovateľ odôvodňuje ústavnú sťažnosť v tomto smere skutkovými okolnosťami – spochybňuje predovšetkým skutkové zistenie, že všetky zaistené rastliny konope mali pochádzať od neho (malo ísť o ním poskytnuté planty), a to napriek značne rozdielnej výške zaistených rastlín a obsahu THC v nich. Namieta, že k uvedenému skutkovému zisteniu dospeli okresný súd a krajský súd bez príslušného znaleckého dokazovania znalcom z odboru botaniky.

22. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je neprípustná z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

23. Prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súde. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O takú prekážku by nešlo, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci (I. ÚS 33/2020).

24. Jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti vychádza pri svojej jurisdikcii dôsledne z uvedeného ústavného princípu (ktorý musí rešpektovať každý orgán verejnej moci), a preto z hľadiska medzí, rozsahu a spôsobu môže uplatňovať štátnu moc iba v zákonomnom a ústavnom rámci (čl. 2 ods. 2 ústavy), čo sa považuje v podmienkach právneho štátu za *conditio sine qua non* pre akúkoľvek legitímnu činnosť jeho orgánov (II. ÚS 11/2016).

25. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukázal na uznesenie č. k. II. ÚS 579/2020-10 z 15. decembra 2020, ktorým ústavný súd odmietol jeho skoršiu ústavnú sťažnosť doručенú 14. októbra 2020. V skoršej ústavnej sťažnosti sťažovateľ namietal okrem iných porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3To/160/2019 z 11. augusta 2020 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Skoršiu ústavnú sťažnosť sťažovateľ odôvodnil námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež namietal skutkové zistenia okresného súdu a krajského súdu.

Skutkové námietky sťažovateľa v skoršej ústavnej sťažnosti sú rovnaké, ako ich uviedol aj v aktuálne prerokúvanej ústavnej sťažnosti. Z bodov 18 až 24 odôvodnenia uznesenia sp. zn. II. ÚS 579/2020 vyplýva, že ústavný súd sa týmito námietkami vecne zaoberal so záverom, že napadnuté uznesenie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu je ústavne udržateľné. Vzhľadom na tento právny záver ústavný súd skoršiu ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

26. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ už skoršou ústavnou sťažnosťou namietal porušenie totožných práv napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, keďže namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu z 11. augusta 2020 a taktiež postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ktorý predchádzal vydaniu predmetného uznesenia. Svoju argumentáciu, ktorou odôvodňoval porušenie označených práv, založil na totožnom skutkovom základe ako v aktuálne prerokúvanej veci. Ústavný súd v tejto veci rozhodol uznesením sp. zn. II. ÚS 579/2020, pričom z odôvodnenia tohto uznesenia je zrejmé, že uskutočnil vecný prieskum sťažovateľových námietok.

27. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa v tejto časti sa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol, čo predstavuje prekážku pre uplatnenie jeho právomoci. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

28. V tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta právne posúdenie svojho konania ako obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona spáchaného formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona (pomoc).

29. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

30. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre, poukazujúc na svoje ústavné postavenie (čl. 124 ústavy), opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je

zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

31. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poukázať aj na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého rozhodnutie a postup všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s platným a účinným zákonom (na vec aplikovateľnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi), nemožno kvalifikovať ako porušovanie základných ľudských práv (m. m. napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

32. Najvyšší súd k námietke sťažovateľa týkajúcej sa určenia rozsahu činu poukázal na rozhodnutia krajského súdu a okresného súdu, v ktorých uviedli, že samotným dosušovaním rastliny sa „množstvo účinnej látky (THC...) v zaistenom množstve rastliny nemení, mení sa len hmotnosť rastliny, pretože sa zbavuje vody a v nadväznosti na to koncentrácia účinnej látky. Sušením rastliny teda žiadnym spôsobom nemohlo dôjsť k zvýšeniu obsahu THC v rastline, práve naopak, došlo k zníženiu hmotnosti upotrebitelnej časti.“.

33. Podľa ustálenej súdnej praxe sa obvykle jednorazová dávka na použitie určuje ako „bežne jednorazovo používané množstvo finálneho materiálu, obvyklým spôsobom aplikovateľného konečným užívateľom - teda nie podľa množstva tzv. účinnej látky v posudzovanom materiáli, ak ide o látku, ktorá sa koncovému užívateľovi predáva na nelegálnom trhu podľa jej hmotnosti (sušina konope na prípravu cigariet), rozsah činu sa určuje násobkom dolnej hranice zisteného cenového rozpätia drogy za hmotnostnú jednotku, podľa množstva (gramáže) posudzovaného materiálu.“. Dosušovaním zaistených rastlín došlo k zníženiu ich hmotnosti, teda aj k zníženiu množstva drogy (gramáže), od ktorého sa odvíjal rozsah stíhaného trestného činu určovaného cenou zisteného použiteľného množstva drogy vypočítanou vynásobením zistenej ceny za gram drogy a celkovej hmotnosti použiteľného množstva zaistenej drogy.

34. Zelené dosiaľ nespracované rastliny konope sú taktiež omamnou látkou v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o omamných látkach“), pokiaľ obsahujú účinnú látku THC v koncentrácii spôsobilej vyvolať návyk u človeka, ktorej koncentrácia sa štandardne zisťuje s využitím poznatkov a metód kriminalistickej toxikológie po tom, čo zelené dosiaľ nespracované rastliny konope sa vysušia: „Sušenie zelených rastlín konope teda nie je dotváraním dôkazov, ale súčasť štandardného vedeckého postupu zisťovania koncentrácie THC v rastlinách konope.“

35. Najvyšší súd následne poukázal na to, že zo skutkovej vety vyplýva, že sťažovateľ si v máji 2018 v meste Skalica zadovážil najmenej 10 kusov plánt rastlín z rodu Cannabis, ktoré následne vo vinohradníckej oblasti v k. ú. Skalica previedol na [REDAKOVANÉ] ml., aby tieto planty zasadil a dopestoval a neskôr mu časť výsledného produktu najmenej v rozsahu 1 kg odovzdal, pričom následne [REDAKOVANÉ] ml. v máji 2018 najmenej 8 kusov plánt rastliny z rodu Cannabis, ktoré dostal od sťažovateľa s cieľom tieto rastliny dopestovať, zasadil vo vinohrade, pričom časť týchto rastlín [REDAKOVANÉ] ml. a [REDAKOVANÉ] st. spoločným konaním neoprávnene dopestovali do vegetačnej fázy, v ktorej sa stali omamnou látkou (vzhľadom na zistenú koncentráciu THC), a neoprávnene spoločne tieto rastliny prechovávali v uvedenom vinohrade, v ktorom v rámci domovej prehliadky vykonanej 12. septembra 2018 boli zaistené jednak čerstvé rastliny konope, ako aj sušina rastliny konope v celkovej hodnote 7 154,87 eur. Podľa najvyššieho súdu takto ustálený skutok napĺňa špecifikovanú právnu kvalifikáciu.

36. Z judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že pestovanie rastlín rodu Cannabis (konopa) predstavuje neoprávnené zadováženie omamnej látky v zmysle § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pričom trestný čin je dokonaný dopestovaním rastlín do štádia vegetačného vývoja, v ktorom obsahujú dostatočné množstvo účinnej látky na vyvolanie špecifikovaného účinku.

37. Omamnou látkou je rastlina konope až vtedy, keď je vypestovaná do takej vegetačnej fázy, v ktorej už obsahuje takú koncentráciu účinnej látky (THC), ktorá je spôsobilá vyvolať u človeka návyk. Sadenice, ktoré si sťažovateľ zadovážil, neboli omamnou látkou, preto ich prechovávaním sa nedopúšťal trestného činu podľa § 172 Trestného zákona. Zo skutkovej vety rozsudku okresného súdu nevyplýva úmysel sťažovateľa dopestovať rastlinu do takého vegetačného štádia, že by ju bolo možné považovať za omamnú látku, preto jeho konanie nebolo možné kvalifikovať ako prípravu na zločin podľa § 172 Trestného zákona. Zo skutkovej vety nepochybne vyplýva, že sťažovateľ prenechal dopestovanie sadeníc [REDAKOVANÉ] ml. s tým, že na ich dopestovaní sa podieľať nebude, zároveň sadenice na [REDAKOVANÉ] ml. previedol a až po dopestovaní výsledného produktu žiadal od [REDAKOVANÉ] ml. 1 kilogram. V skutkovej vete je takto dostatočne jasne a zreteľne vyjadrené, že v konaní sťažovateľa a spoluobvineného nejde o spoločné konanie, nešlo o výslovnú a ani konkludentnú dohodu na spoločnom konaní, preto nejde o spolupáchatelstvo, ale o účasť formou pomoci: „A vzhľadom na to, že sadenice neobsahujúce účinnú látku, v takom rozsahu, ktorá by bola spôsobilá u človeka vyvolať návyk, nie sú omamnou látkou, zo strany obvineného išlo o zadováženie prostriedku, ktorým obvinený [REDAKOVANÉ] ml. spáchal trestný čin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona neoprávneným zadovážením a prechovávaním omamnej látky vo väčšom rozsahu.“

38. K námietke o nedostatku zavinenia najvyšší súd uviedol, že zo skutkovej vety je zrejmé, že sťažovateľ „sadenice rastliny konope odovzdal spoluobvinenému [REDAKOVANÉ] ml. na účel ich dopestovania do štádia omamnej látky, pretože 1 kilogram chcel naspäť (pokiaľ by účelom aktivity dotknutého spoluobvineného nemalo byť dopestovanie do štádia omamnej látky, požadovanie vrátenia jedného kilogramu by nemalo zmysel). Obvinený preto nepochybne úmyselne, vedome, poskytol spomínanému spoluobvinenému prostriedky na neoprávnené zadováženie omamnej látky, teda úmysel spoluobvineného dopustiť sa neoprávneného zadováženia a následne aj prechovávanía, ktoré je so zadovážením nevyhnutne spojené, omamných látok, mu bol nepochybne zrejmý, jasný.“

39. Zo skutkovej vety jednoznačne vyplýva aj rozsah spáchaného trestného činu, keďže spoluobvinení ■■■■■ spoločne dopestovali omamné látky v celkovej hodnote 7 154,87 eur (715,387 gramov) presahujúcej sumu 2 660 eur, preto súdy nižšieho stupňa správne ustálili, že stíhaný trestný čin bol spáchaný vo väčšom rozsahu, pritom sťažovateľ si bol vedomý toho, že spoluobvinenému ■■■■■ ml. poskytuje prostriedky na neoprávnené zadováženie a s tým spojené prechovávanie omamných látok vo väčšom rozsahu, pretože od neho požadoval vrátiť 1 kilogram omamných látok. Pritom v čase spáchania skutku sa v Trnavskom kraji gram marihuany predával za cenu od 10 eur.

40. K námietke sťažovateľa, že na podklade zistených skutočností mu nemožno pričítať zavinenie za väčší rozsah, keďže k odovzdaniu 1 kg marihuany nikdy nedošlo a ani nemuselo dôjsť, najvyšší súd uviedol, že ide o skutkovú námietku vylúčenú z dovolacieho prieskumu. Nad rámec toho však najvyšší súd poukázal na to, že súdy nižšieho stupňa sa s touto námietkou dostatočne vysporiadali, keď poukázali na to, že z jednej rastliny konope zaistenej ako stopa číslo 4 bol získaný upotrebitelný materiál s hmotnosťou 405,96 gramov s priemernou koncentráciou 12,5 % účinnej látky (THC), *«to znamená, že z desiatich sadeníc bolo v zásade reálne možné pri správnej starostlivosti dopestovať až 4 kilogramy marihuany, preto požiadavka obžalovaného na vrátenie jedného kilogramu omamných látok vôbec nebola nereálna, pričom na tomto závere nič nemení skutočnosť, že spoluobvineným sa nakoniec podarilo dopestovať rastliny konope v množstve, z ktorého bolo možné získať upotrebitelný materiál o hmotnosti „len“ niečo viac ako 700 g (pre konštatovanie väčšieho rozsahu v zásade postačovalo dopestovať rastliny konope v množstve, z ktorého by bolo možné získať 266 gramov použiteľného materiálu).»*. Z týchto dôvodov považoval najvyšší súd špecifikovanú právnu kvalifikáciu skutku za správnu, preto nezistil naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu.

41. Ústavný súd nepovažuje výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Trestného zákona a zákona o omamných látkach najvyšším súdom za arbitrárne (svojvoľné). Najvyšší súd svoje právne závery, na základe ktorých dospel k záveru o nenaplnení uplatnených dovolacích dôvodov, na základe čoho odmietol dovolanie sťažovateľa, primerane odôvodnil, preto jeho právne závery sú ústavne akceptovateľné.

42. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom uznesení správne aplikoval s vecou súvisiace právne predpisy, pri ich aplikácii sa neminul s ich účelom a zmyslom. Reagoval na jednotlivé dovolacie námietky sťažovateľa a jeho argumentáciu v dovolaní. Právne úvahy najvyššieho súdu predstavujú preskúmateľnú a primerane odôvodnenú odpoveď na nosné námietky sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným (m. m. III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011).

43. Ústavný súd preto dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a obsahom označeného základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

44. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

45. Pokiaľ ide o namiatané porušenie práva na nestranný súd a na porušenie prezumpcie neviny vyjadrené v doplnení ústavnej sťažnosti na tom základe, že okresný súd spoločným rozsudkom rozhodol o odsúdení sťažovateľa a tiež prijal vyhlásenie o vine spoluobžalovaného ■■■ ml., ústavný súd dospel k záveru, že v tomto rozsahu je ústavná sťažnosť neprípustná. Uvedenú námietku totiž sťažovateľ prvýkrát uviedol až v konaní pred ústavným súdom. Je zrejmé, že túto skutočnosť sťažovateľ nenamietal v dovolaní [napr. ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku] proti uzneseniu krajského súdu a ani v odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Je preto neprípustné, aby túto skutočnosť namietal prvýkrát až v ústavnej sťažnosti (porovnaj m. m. napr. II. ÚS 233/2010).

46. Neobstojí námietka sťažovateľa, že krajský súd, resp. najvyšší súd mali na uvedené skutočnosti prihliadnúť aj bez toho, aby to výslovne namietal s odkazom na zásadu súd pozná právo, resp. s odkazom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Mucha proti Slovenskej republike. Takéto chápanie zásady *iura novit curia* úplne neguje zmysel riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov a úplne opomína podstatu a charakter osobitne dovolacieho konania a dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. V zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, preto úlohou dovolacieho súdu nie je vyhľadávať aj ďalšie prípadné pochybenia súdov nižšieho stupňa, prípadne vyhľadávať aj to, či nie je naplnený aj taký dovolací dôvod, ktorý nie je uvedený v dovolaní. V tomto kontexte neobstojí ani odkaz na rozhodnutie ESLP vo veci Mucha, keďže z okolností predmetnej veci je zjavné, že sťažovateľ v danej veci namietal najneskôr v dovolacom konaní porušenie práva na nestranný súd a porušenie prezumpcie neviny (porovnaj bod 9 rozhodnutia). Aj ESLP v rozhodnutí poukazoval na to, že k porušeniu prezumpcie neviny sťažovateľa došlo primárne v konaniach, v ktorých súdy schválili dohody o vine a treste spoluobžalovaných (formuláciou v skutkových vetách rozsudkov), pričom sťažovateľ v týchto konaniach tieto skutočnosti nijako nenapadol (bod 56 rozhodnutia). Z uvedenej skutočnosti však ESLP neodvodil žiaden záver, t. j. ani záver, že na tieto skutočnosti bolo potrebné prihliadnúť aj bez toho, aby to niektorá zo strán namietala.

47. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

48. Nad rámec veci je potrebné poukázať na to, že doplnením doručeným 9. februára 2024 sťažovateľ rozširuje aj rozsah svojej ústavnej sťažnosti o námietku porušenia práva na nestranný súd ako ďalšieho čiastkového práva inkorporovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, o námietku porušenia prezumpcie neviny (čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 40 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 2 dohovoru) a namieta porušenie čl. 47 ods. 2 a čl. 48 charty. K uvedenému doplneniu ústavnej sťažnosti však došlo po uplynutí lehoty dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti (§ 124 zákona o ústavnom súde), čo by tiež odôvodňovalo záver o oneskorene podanej ústavnej sťažnosti v špecifikovanom rozsahu (v prípade, ak by ju ústavný súd neodmietol ako neprípustnú).

49. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. februára 2024

Libor Duľa
predseda senátu